

Ikt. sz.: NEB/11-4/2017/KK

KK-1/2017. sz. ülés
(KK-10/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottsága**
Köznevelési és kulturális albizottságának
2017. április 12-én, szerdán, 10 óra 5 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása</i>	5
<i>A napirend ismertetése és elfogadása</i>	5
<i>A Magyarországi nemzetiségek bizottsága Köznevelési és kulturális albizottságának az Országgyűlés 2017. évi tavaszi ülészakra vonatkozó munkaterve megvitatása és elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a nemzetiségi pedagógusképzés utóvizsgálatáról és a nemzetiségi hallgatók pályakép vizsgálatáról szóló közös jelentésről</i>	6
<i>Hozzászólások</i>	14
<i>Tájékoztató a nemzetiségi óvodák helyzete, a nemzetiségi óvodapedagógus-képzés aktuális kérdéseiről</i>	18
<i>Hozzászólások</i>	20
<i>Egyebek</i>	28

Napirendi javaslat

1. A Magyarországi nemzetiségek bizottsága Köznevelési és kulturális albizottságának az Országgyűlés 2017. évi tavaszi ülészakra vonatkozó munkaterve megvitatása és elfogadása
2. Tájékoztató a nemzetiségi pedagógusképzés utóvizsgálatáról és a nemzetiségi hallgatók pályakép vizsgálatáról szóló közös jelentésről
Meghívott előadó: dr. Szalayné Dr. Sándor Erzsébet, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztos helyettese
3. Tájékoztató a nemzetiségi óvodák helyzete, a nemzetiségi óvodapedagógus-képzés aktuális kérdéseiről
Meghívott előadó: dr. Maruzsa Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztériuma köznevelésért felelős helyettes államtitkára
4. Egyebek

Az ülés résztvevői**Az albizottság részéről****Megjelent**

Elnököl: **Kissné Köles Erika** szlovén nemzetiségi szószóló, az albizottság elnöke
Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló
Ritter Imre német nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott

Hepp Mihály horvát nemzetiségi szószóló Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószólónak
Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló Ritter Imre német nemzetiségi szószólónak

A Magyarországi nemzetiségek bizottsága részéről

Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló

A Magyarországi nemzetiségek bizottsága titkársága részéről

Dr. Arczt Ilona főtanácsadó
Schweighoffer Anita, a bizottság munkatársa

Meghívottak**Hozzászólók**

Dr. Szalayné Dr. Sándor Erzsébet, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes
Dr. Maruzsa Zoltán államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 5 perc)

Az ülés megnyitása

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló, az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Albizottsági Tagok! Szószólótársaim! Tisztelt Vendégeink!

Tisztelettel köszöntöm önöket a mai tavaszi ülészak első albizottsági ülésén. Külön tisztelettel köszöntöm körünkben dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet asszonyt, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztos helyettesét, dr. Benedek György urat, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala jogi főreferensét, dr. Bogárdi Dórát, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala jogi főreferensét, dr. Török Tamás fősztályvezető urat, dr. Varjú Gabriella osztályvezető asszonyt, dr. Kiss Balázs gyakornok urat, és köszöntöm a körünkben megjelent országos önkormányzati elnököket és minden kedves vendégünket.

A Magyarországi nemzetiségek bizottsága Köznevelési és kulturális albizottsága mai ülését megnyitom. A határozatképeség szempontjából megállapítom, hogy az albizottság három tagja jelent meg ülésünkön. Kreszta Traján román szószóló úr távolmaradását jelezte, helyettesítésre megbízást adott Ritter Imre német szószóló úrnak, Hepp Mihály, az albizottság alelnöke pedig Giricz Vera ruszin szószóló asszonynak adott helyettesítési megbízást.

Megállapítom, hogy albizottságunk határozatképes. Mindenkinek eredményes, jó munkát kívánok!

A napirend ismertetése és elfogadása

Ismertetem a mai ülés napirendi pontjait. Első napirendi pontunk az albizottság 2017. évi tavaszi ülészakára vonatkozó munkatervének megvitatása és elfogadása. A második napirendi pont: Tájékoztató a nemzetiségi pedagógusképzés utóvizsgálatáról és a nemzetiségi hallgatók pályaképvizsgálatáról szóló közös jelentésről, melyhez meghívott előadó dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet. A harmadik napirendi pontunk a nemzetiségi óvodák helyzete, a nemzetiségi óvodapedagógus-képzés aktuális kérdései. Ehhez meghívott előadó dr. Maruzsa Zoltán köznevelésért felelős helyettes államtitkár úr az EMMI-től. Negyedik napirendi pontként tüntettük fel az egyebeket, feltételezem, hogy szószólótársaimnak itt is lesz esetleg észrevétele. Javaslom, hogy a napirendi pontokat az előterjesztés sorrendjében a meghívó alapján tárgyalja az albizottság.

Kérdezem, hogy van-e valakinek más észrevétele. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, javaslom, hogy a napirend elfogadására kézfelemeléssel szavazzunk. *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság tagjai 5 igen szavazattal tartózkodás nélkül a napirendi pontok fenti sorrend szerinti tárgyalását elfogadták.

A Magyarországi nemzetiségek bizottsága Köznevelési és kulturális albizottságának az Országgyűlés 2017. évi tavaszi ülészakra vonatkozó munkaterve megvitatása és elfogadása

Tisztelt Albizottság! Munkánkat az első napirendi pont tárgyalásával folytatjuk. A napirendi pont megkezdése előtt az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztos helyettese kérte, hogy a

közös jelentést az albizottság tagjai kaphassák meg. Ezért kérem, hogy munkatársam legyen kedves a kollégáknak körbeadni. *(Kiosztásra kerül a jelentés.)* Mielőtt azonban ezzel a napirendi ponttal folytatnánk, egy munkatervi javaslat elfogadását fogjuk megtenni. Az albizottság tagjai láthatták azt a tervezetet, amelyben az idei tavaszi ülésszakra vonatkozó munkatervünket állítottuk össze. A mai ülésen túl május 24-én szerdán, 10 órakor tartjuk a következő albizottsági ülést, ennek a napirendi pontjai a következők lesznek: a köznevelésben zajló szervezeti és tartami átalakulások áttekintése. Meghívott előadó dr. Solti Péter, a Klebelsberg Központ új elnöke és Maruzsa Zoltán köznevelésért felelős helyettes államtitkár urak. A második pontja: a tanulói túlterheltség és a tanulói életpályamodell témaköre. Ehhez meghívott előadónk prof. dr. Cséfe Valéria, a Magyar Tudományos Akadémia közoktatási elnöki bizottságának elnöke, a köznevelés tartalmi megújulásáért felelős miniszteri biztos és a Köznevelési Kerekasztal tartalomfejlesztési és módszertani munkacsoportjának a vezetője. A harmadik: beszámoló a Magyarországi Nemzetiségi Színházi Szövetség működéséről, melyhez meghívott előadónk Csasztván András, a Magyarországi Nemzetiségi Színházi Szövetség Közhasznú Egyesült elnöke. Kérdezem az albizottság jelen lévő tagjait, hogy a tavaszi időszakra vonatkozó napirendi témákat, illetve a munkatervünket elfogadják-e. Van-e kiegészítenivalójuk vagy kérdésük a témával kapcsolatban? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs észrevétel és kérdés, ezt a napirendi pontot lezárom. Kérdezem az albizottság tagjait, hogy a munkatervet elfogadják-e. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. 5 igennel az albizottság tagjai a 2017. évi tavaszi ülésszakra vonatkozó munkatervet elfogadták. Az első napirendi pontot ezennel tényleg lezárom, és munkánkat a 2. napirendi pont megvitatásával folytatjuk.

Tájékoztató a nemzetiségi pedagógusképzés utóvizsgálatáról és a nemzetiségi hallgatók pályakép vizsgálatáról szóló közös jelentésről

Tisztelettel felkérem dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet asszonyt, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettest tájékoztatójának megtartására.

DR. SZALAYNÉ DR. SÁNDOR ERZSÉBET, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes: Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Albizottsági Tagok! Tisztelt Jelenlévők! Köszönöm a lehetőséget arra, hogy a nemzetiségi pedagógusképzéssel és a nemzetiségi hallgatók pályaképével kapcsolatos vizsgálatunkról tájékoztathatom önöket. Azért is sajátos helyzet a mai, mert emlékeim szerint így, ilyesmire még olyanformán nem került sor, hogy pont azon a napon menne ki a jelentés az előírt szabályok szerint, a közös jelentés, amely napon módom is van azonnal beszámolni a tartalmáról az albizottság előtt. Úgyhogy azt kell hogy mondjam, hogy önök értesülnek először arról, hogy mit tartalmaz a jelentés.

Az első megállapítás ebbéli örömöm kifejezésén túl az, hogy nagyon örülök, hogy sikerült lezárnunk egy elég hosszú vizsgálati időszakot. Amint látni fogják majd az elég tartalmasra sikeredett jelentésből, 48 oldal plusz a függelék, is jelzi, hogy miért volt szükségünk egy viszonylag hosszú időre. A vizsgált időszak 2014. szeptember és 2016. szeptember közötti időszak volt. Tehát a 2013/14-es tanév illetve a 2014/15-ös tanév adatai alapján meg nyilván az előző évi adatok alapján, meg mondani fogom, hogy milyen

forrásokból tájékozódva tudtuk azokat a megállapításokat megfogalmazni, amelyekre végül is sor került a jelentésben.

Tudom, hogy egy ilyen komprehenzív jelentésnek az ismertetése kapcsán egyetemi előadáshoz szokott előterjesztőnek erősen kell korlátoznia magát, hogy nehogy túlságosan részletekbe menjen, ezért igyekszem vázlatosan és csak a lényegi szerkezeti pontokat kiemelni. Miközben majd ajánlom szíves elmélyülésre mindenkinek, aki ebben a témakörben érintett. Néhány szót fogok az elején mondani arról, hogy milyen előzmények vezettek az eljárás megindításához. Néhány szót arról, hogy az ismert vizsgálati módszereink mellett konkrétan milyen lépéseket tettünk a megfelelő dokumentálás érdekében, és aztán nagyobb figyelmet fogunk fordítani a vizsgálat megállapításaira és a javasolt intézkedésekre.

Az előzménye az eljárás megindításának a jelen lévő nemzetiségi szószólók, képviselők és az érintett szakemberek számára nem újdonság, ugye 2011-ben az elődöm készített egy, a nemzetiségi oktatást érintő átfogó hivatalbóli vizsgálatot, és ennek az egyik eleme, a 3. szintje valójában a nemzetiségi felsőoktatás és pedagógusképzés volt. Amit megtettünk ebben a jelentésben, az az, hogy megvizsgáltuk, hogy az akkori jogalkotási javaslatok és egyáltalán ajánlások, amelyek 2011-ben kikerültek, azokkal mi történt. Tehát hogyan néz ki az azóta eltelt időszakban. Az ajánlások arról szóltak, hogy az érintett, az illetékes állami intézmények, szervek, minisztériumok gondoskodjanak arról, hogy a nemzetiségi felsőoktatás helyzetének komplex vizsgálatára és kifejezetten a nemzetiségi felsőoktatás helyzetére irányulóan szakmai konferenciát vagy konferenciákat szervezzenek az érintettek bevonásával. Aztán azt tekintsék át, hogy vajon a nemzetiségi anyaországoktól milyen segítség kapható, és milyen támogatásra lehet számítani a létező és esetleg létrehozandó nemzetközi egyezmények alapján, és egyébként pedig mindazon forrásoknak az átvizsgálása, amelyek a nemzetiségi felsőoktatás minőségének a javítására és bizonyos további részletkérdésekre irányulnak, gondoskodjanak arról, hogy ezek célszerűen és ésszerűen kerüljenek kiírásra a hatékony felhasználás érdekében.

Így tulajdonképpen az eltelt öt év igazolta azt, hogy szükséges most már a megváltozott jogszabályi és intézményi változásokat szemügyre venni, és egyrészt nemcsak az ajánlásoknak a megvalósulását, de nyilván az új jogszabályi és intézményi környezetet is meg kell nézni.

A vizsgálati módszereink az önök által már ismert módszerek mellett, amelyeket nem szeretnék megismételni, a következőkkel egészültek ki. A vizsgált időszakban három olyan megyében jártunk - több megyében is, de három olyanban -, ahol módunk nyílt arra, hogy a nemzetiségi pedagógusképzésről és a hallgatók pályaképéről tájékozódjunk, és a nemzetiségi oktatásban részt vevő tanítókkal, tanárokkal konzultáljunk. Békés megyében és Baranyában jártunk 2014-ben, illetve Vas megyében 2016-ban.

Emellett megkerestük az Emberi Erőforrások Minisztériumát és a Nemzetgazdasági Minisztériumot, valamint 12 olyan felsőoktatási intézményt, amelyek érintettek, illetve azok lehetnek a nemzetiségi pedagógusképzésben. Ha megengedik, ezt én felsorolom, illetve, ha megnézik, a jelentés 5. oldalán szerepel felsorolva mind a 12 felsőoktatási intézmény, amelyet megkerestünk. Az Apor Vilmos Katolikus Főiskola, a Debreceni Egyetem, az Eötvös József Főiskola, Eszterházy Károly Főiskola, az ELTE három kara is, amelyek érintettek, Gál Ferenc Főiskola, Károli Gáspár Református Egyetem, Miskolci Egyetem, Nyugat-Magyarországi Egyetem két kara, a Pázmány Péter

Katolikus Egyetem, a Pécsi Tudományegyetem két kara és a Szegedi Tudományegyetem voltak azok, akiket egy kifejezetten erre a célra általunk készített részletes kérdőívvel - hogy is mondjam csak? - bombáztunk. Esetenként többszöri visszakérdezésre, de végül is megkaptuk a válaszokat az intézményektől. A jelentés szerkezete az általunk használt kérdőív szerkezetét követi, ahogy majd látni fogják. Abban a sorrendben is dolgoztuk fel a jelentést, ahogyan a kérdéseket feltettük, és ahogyan a válaszokat kaptuk. Ezért is hosszabb időre volt szükség, itt a teremben a hátam mögött van az a két kolléga, akikkel az érdemi alapvető munkát elvégeztük: Bogárdi Dóra és Benedek György kollégámat név szerint is szeretném említeni. Természetesen csapatmunka ez, ahogyan eddig is minden tevékenységünk ilyen.

A jelentéshez, úgy véltük, hogy azoknak az adatoknak az alapján, amelyeket beszereztünk, és a felvi.hu-s adatok alapján érdemes, a szemléltetés érdekében is és a trendek bemutatása érdekében is statisztikákat készíteni, úgyhogy azért tartozik a jelentéshez néhány statisztikai elemzés is.

A jogszabályi háttért nem kívánom részletezni, hiszen ezek közismert hivatkozási források, erre most az időt nem kívánom itt a bemutatásnál vagy az előterjesztés során felsorolni. Ezek természetesen annak rendje és módja szerint a jelentésben felsorolva szerepelnek. Amit viszont szeretnék pár szóval kiemelni, az az, hogy a vizsgálat megállapításai körében mely jogoknak az érintettségét találtuk, és mely jogokkal kapcsolatban fogalmaztunk meg megállapításokat. Az egyik a jogbiztonság követelménye és a sorrend. Nem véletlen a slide-on sem. Úgy véljük, hogy azok a válaszok, amelyeket a megszólított intézményektől, a minisztériumtól is és a felsőoktatási intézményektől kaptunk, nagyjából ebben a sorrendben értelmezhető alapjogok tekintetében voltak érdemiek. Egyrészt a számunkra levonható következtetések szempontjából a jogbiztonság, az állam alapvető intézményvédelmi kötelezettsége a második helyen. Véletlenül sem jelent minőségbeli különbséget, csak a súly szempontjából, az érintett terület és az érintett alapvető jogok tekintésében érzem a sorrendet jelentősnek.

Aztán ugye a nemzetiségek kiemelt védelmet, állami védelmet és támogatást élvező kulturális és politikai közösség mivolta az, ami érintett a nemzetiségi pedagógusképzés által. Aztán tudományos kutatás és tanulás szabadság, művelődéshez való jog, a felsőoktatáshoz való hozzáférés joga és közvetve a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való szabad jog is olyan alapjog, amellyel összefüggésben megállapításokat tettünk. Valamint azt is - legvégső pontban látszik -, hogy úgy véljük, hogy a Magyarország által elfogadott és aláírt és vállalat nemzetközi egyezményekből fakadóan is vannak olyan pontok, amelyek a nemzetiségi pedagógusképzést érinthetik.

Az előzmények alapján az előző, a 2011-es ajánlások közül, ami megvalósult és pozitívumként értékelhető, tehát a nemzetiségi pedagógusképzés fejlődését vagy fejlesztését jelzi, az az a körülmény, hogy a tanárképzés visszatért az osztatlan és kétszakos képzési rendszerhez. Amit viszont a kapott válaszokból le tudtunk szűrni a másik ajánlást illetően, az nem valósult meg. Tudniillik az, hogy kifejezetten olyan fórum megszervezésére sor került volna az oktatásért felelős minisztérium részéről, amely a nemzetiségi pedagógusképzés helyzetét értékelte volna szakemberek bevonásával a megváltozott jogszabályi és intézményi keretek között.

Voltak olyan rendezvények, több főiskola is rendezett a saját keretei között különböző szakmai fórumokat, de az, hogy ez egy olyan komplex áttekintést eredményezett volna az oktatási kormányzat részéről, amely

átfogóan elemzi az érintettek bevonásával az adott szituációt vagy a változó körülményeket, erre nem találtunk választ, pozitív választ az iratokban és a válaszokban, amelyeket kaptunk. Természetesen azért is szerepeltettem a slide-on, hogy ez önmagában véve nem alapjogi visszasság, tehát, hogy nem került sor az ajánlásaink mentén egy ilyen jellegű komplex megtárgyalására a kérdésnek, viszont úgy véljük, hogy közvetve mégis a nemzetiségi pedagógusképzés továbbfejlesztése érdekében ez egy nagyon is hasznos és feltétlenül szükséges lépés lett volna.

Néhány pontba szedtem a jelentés szerkezetének megfelelően az észlelt problémákat. Az egyik, és ezt 4 slide-on keresztül fogom elmondani önöknek, az egyik a hiányzó képzésekkel, illetve az alacsony jelentkezői, illetve hallgatói létszámmal függ össze. Beszélni fogok utána a felvételi követelményekkel kapcsolatos megállapításokról, a megfelelő szintű nemzetiségi nyelv létéről, illetve nem létéről, majd a tankönyv- és jegyzetellátottság problémáiról, szakmai gyakorlatról, ösztöndíjakról, és így értünk majd a végére. Az első megállapítás a hiányzó képzések, alacsony jelentkezői, hallgatói létszámmal összefüggésben az az, hogy ... és nézzék el nekem, hogy nagyon sematikus, amit itt látnak, részletesen, mindenre kiterjedően, intézményekre lebontva meg lehet találni a konkrétumokat a jelentésben. A nemzetiségi pedagógusképzés minden egyes típusával gyakorlatilag négy nemzetiségi közösségünk rendelkezik, a horvát, német, a roma és a román nemzetiségi közösségünk, és ahol egyáltalán nincsen semmilyen szintű oktatásra pedagógusképzés, az az örmény és a ruszin nemzetiségi közösség.

Az egyik lehetséges válasz, illetve magyarázat erre, amit a válaszokból leszártunk, az az, hogy nagyon alacsony a jelentkezők száma, vagy ha jelentkeznek is, akkor nem érik el azt a felvételi szintet, ami a tényleges felvételhez szükséges, és ezért bizonyos szakok nem indulnak el, illetve ha több év után sem elegendő a felvételi létszám, akkor adott esetben nem is hirdetik meg a felsőoktatási intézmények az adott szakot egy következő évre. Aztán ezzel a témával összefüggésben több lépésre is sor került a kormányzat részéről és a vizsgált időszakban az elmúlt években. Ugye a feltételeket és a részleteket, hogy mikor kerülhet sor a megfelelő kormányrendelet alapján például többletpont juttatására felvételi eljárás során, ez is egy pozitív lehetőség, azzal együtt, hogy nagyon ritka és aránytalanul kis számban tudták hasznosítani az érintettek ezt a lehetőséget. Ott a Klebelsberg képzési ösztöndíj. Ugye, a kormányzat részéről kapott válasz jelzi az úgynevezett pedagógus-előmeneteli rendszert és az ehhez kapcsolódó béremelést is, mint egyfajta olyan tényezőt, ami befolyásolhatná pozitív irányba a nemzetiségi pedagógusképzésnek a helyzetét. Nyilván ez egy olyan dolog, amit szakembereknek érdemes egymással is megbeszélni, hogy akkor valóban érdemben és ténylegesen vezetett-e ez előrelépéshez, és vonzóvá tételéhez a nemzetiségi pedagóguspályának.

És, ami még az adott területen dolgozók számára egyértelmű, hogy ismert körülmény, az a nemzetiségi pedagógusképző helyek országos szintű racionalizálása, mondhatnám úgy is, hogy összevonása esetenként, mint olyan lépés, ami a minőségi nemzetiségi pedagógusképzést segítheti elő. Én abban a szerencsés helyzetben vagyok ezzel kapcsolatban, hogy jogász vagyok, és nem biztos, hogy a hatékonyság tekintetében nekem kell erről véleményt mondanom. Viszont úgy vélem, hogy említeni a jelentésben mindenképpen kell azt a körülményt, hogy adott esetben a nemzetiségi közösségek klasszikus

településeitől távolabbra vinni egy-egy képzőhelyet, nem biztos, hogy vonzóvá teszi a jelentkezést az egyébként érdeklődők számára.

Az egyetemi képzés személyi feltételeivel kapcsolatban pedig, ami pozitívum, és ez tulajdonképpen már hosszabb ideje létező, tehát nem újdonság, legalábbis a kapott válaszok és a dokumentumok alapján, többek között viszont jó szándék, hogy kis létszámú szakok számára célzott támogatások vannak ugye, már 2003 óta és kiegészítő támogatásban részesülnek az alacsony hallgatói létszámú tanszékek 2006 óta. Tehát ezek továbbra is fennálló olyan pozitívumok, amelyek igyekeznek szolgálni a nemzetiségi pedagógusképzésnek a helyzetét.

Aztán, ami még befolyásoló tényezőként felmerül akkor, ha a hiányzó képzésekről, illetve az alacsony hallgatói vagy jelentkezői létszámról van szó, ugye majdnem minden esetben és gyakrabban emlegetett körülmény, hogy ugye a nemzetiségi tanárok esetében nem szükséges a nemzetiségi pedagógusképzésben szerzett diploma. És ez sokféle irányból megközelíthető. A kapott válaszokat szikár módon közöljük a jelentésben. eltérő válaszokat kaptunk az illetékes oktatásért felelős minisztériumtól, és más típusú válaszokat kaptunk a felsőoktatási intézményektől. Nem feltétlenül egy irányba menő válaszokról van itt szó, és természetesen arról a hatásról, ami a nemzetiségi pedagógusképzés vonzóvá tételével kapcsolatban merül fel az emberben.

Ugyanúgy többször és több intézmény által jelzett probléma volt a nemzetiségi tanító- és tanármunkakör közötti átjárhatóság kérdése, és az a felvetés az oktatási kormányzat részéről, hogy szerezzen akkor a tanári tanítóit, a tanító tanárit, adott esetben diplomát, ez bizony azon túl, hogy önköltségi alapon történhet csak meg, ez az időtényező mellőzésével egyszerűen nagyon nehezen kivitelezhető. Tehát újfent nem egy vonzó körülmény.

Aztán szembesültünk azzal is, hogy az alacsony hallgatói létszám esetében egy tévhit terjeng, hogy ti. csak az a jelentkező kerülhet be a nemzetiségi pedagógusképzésre, aki a nemzetiségi nyelvet anyanyelvi szinten, sőt mi több, a nyelvjárásokat is ismeri, és ez adott esetben távol tarthat bizonyos érdeklődőket a felsőoktatási intézménybe való jelentkezéstől. Ezzel szemben, amit az intézményektől is hallottunk, és kaptunk a válaszaikban, az az, hogy sajnálatos módon a felvételt nyerő hallgatók esetében is a nyelvtudás gyengébb, mint évekkorábban. Ami problémát jelent nyilván az oktatás módszertana szempontjából, problémát jelent a tantárgyi struktúra szempontjából, szintén problémát jelent a képzési és kimeneti követelményekkel való egyezés okán, és amit szintén hallottunk ezzel összefüggésben, a válaszokból is meg a különböző megyékben való személyes beszélgetések alkalmával, az az, hogy túl magas a felvételi pontszám bizonyos esetben. Kevés a nemzetiségi pedagógusképzésre szánt államilag támogatott hely, és nem feltétlenül tudják azok a családok megengedni maguknak a gyermekeik felsőoktatási finanszírozását, akiknél egyébként a nyelvi képességek és a szándék és hajlandóság is meg lenne arra, hogy nemzetiségi pedagógusként - és az elhivatottság arra, hogy pedagógusként - keressék a kenyerüket. Azért az elmúlt években több olyan jogszabályi és intézményi változás volt, ami egyfajta bizonytalanságot eredményezett az érdeklődők körében, az intézmények körében és ezzel is magyarázzák a felsőoktatási intézmények azt, hogy adott esetben kisebb a jelentkezők száma a nemzetiségi pedagógusképzésre. Annak ellenére, hogy a statisztikai adatokat részben a

felvi.hu, illetve az intézmények és az oktatási kormányzattól kapott adatok alapján összehasonlítottuk, az látszik, hogy az érdeklődés maga, valamennyire picit, legalábbis a két vizsgált tanév tekintetében emelkedik, viszont az érdemben jelentkezők és a még inkább felvettek számában ez az enyhe emelkedés sem látszik, és különösen akkor szomorú a következtetés a számok tekintetében, hogyha ezt a nemzetiségek arányához, az összlakosságon belül elfoglalt arányhoz és a saját létszámukhoz is viszonyítjuk.

A felsőoktatási intézményektől érkezett olyan javaslat is, hogy meg kellene nézni, és most már ugye az új intézményi keretek között a szakirányú továbbképzés szélesebb körben való biztosításának a lehetőségét megnyitni, tágabb értelemben és sokkal evidensebb módon az egyébként simán pedagógusdiplomával rendelkezők számára a nemzetiségi szakirányba való továbbképzést.

A felvételi követelmények a másik téma, amit közelebbről és részletesebben megnéztünk, és azt látjuk, hogy a különböző nemzetiségi pedagógusképzést végző felsőoktatási intézmények körében is a felvételi követelmények eltérőek, és szakok esetében is eltérőek. Ez megint egy kicsit az intézmények részéről jelzettek alapján bizonyosfajta bizonytalanságot és kétséges ébreszt a jelentkezőkben. Amit egyértelműen mindegyik felsőoktatási intézménytől kapott válaszból ki lehet szűrni, illetve kénytelenek voltunk leszűrni, az az, hogy nem voltak egyformán értelmezhetőek az egyes szabályok az intézmények számára, és ezért eltérések mutatkoztak a jogszabály-értelmezésben az intézmények, a felvételizők és esetenként az egyéb jogalkalmazók részéről.

Felmerült egyik-másik intézmény esetében az a körülmény is, hogy az anyaországból érkező felvételizőket esetleg nemzetiségi pedagógusképzésbe beengedni. Itt olyan szabályozási hézagok és egyenetlenségek vannak, amiket szintén érdemes ahhoz megnézni, hogy bővíteni lehessen az ebbe a fajta pedagógusképzésbe jelentkezőknek a körét.

A nemzetiségi nyelv megfelelő ismeretének a hiányát már az ombudsmani munka során egy korábbi jelentés is, ami nem a nemzetiségi területen született, viszont az általános ombudsmani körben is ismert, és speciálisan, még az elődöm által készített nemzetiségi középiskolák helyzetére vonatkozó jelentés is ugyanezt a megállapítást tette, hogy a nyelvtudás fokozatosan csökken, a száma is a nyelvet beszélőknek, illetve a nyelvtudás szintje is csökkent az elmúlt időszakokban. Amit követ, vagy melyik az ok, melyik az okozat, ezt nehéz megállapítani, de az például látszik, hogy a nemzetiségi nyelven folyó szakórák száma a felsőoktatásban kevés, illetve csökkenő, darabra kevesebb, mint korábban volt, és nyilvánvalóan a cél az, és ilyen körülmények között nem egyszerű azt elérni, hogy a képzettséget szerző pedagógus szaktárgyat legyen képes nemzetiségi nyelven tartani. Talán külön helyzetben van a román és a beás nyelven a pedagógusképzés, de az szintén egy még speciálisabb figyelmet igénylő terület.

Tankönyv- és jegyzetellátottság kérdéseiről, problémáiról pedig azt tudtuk megállapítani a felsőoktatási intézményektől kapott válaszok alapján, hogy korszerű oktatás-módszertani és tartalmi szempontból az aktuális kihívásoknak megfelelő és kifejezetten a nemzetiségi pedagógusoktatás, pedagógusok tevékenységét segítő tankönyvek, segédanyagok, jegyzetek, ezek vagy teljes egészében hiányoznak, attól függ, melyik nemzetiségi közösségről van szó, vagy pedig, ha vannak is, akkor nem teljes körűek. És amelyek készülnek, és ahol van szándék és kapacitás arra, hogy az egyes nemzetiségi

közösségek ilyeneket és az egyes felsőoktatási intézmények kutatóbázisa, oktatói közössége ilyet készítsen. Ott nem egy esetben forráshiány miatt nem sikerül vagy elkészíteni, vagy adott esetben az elkészült kéziratokat közreadni. Hasonlóképpen szakmai rendezvények, konferenciák, továbbképzések alacsony számát is jelezték a megkeresett intézmények.

Ami még felmerült többször, és mindegyik felsőoktatási intézménynél szóba jött, az az, hogy a kiírt pályázatok, amelyek vannak, tehát szó nincsen arról, hogy ne lennének, de ezeknek egy része nem igazán van tekintettel az egyes célcsoportoknak a sajátosságaira és a célcsoportok igényeire. Tehát itt mutatkozott meg egy olyanfajta szóhasználat a válaszokban, amely arra utalt, hogy a rendelkezésre bocsátott pénzeszközöknek az ésszerűbb és hatékonyabb felhasználását szolgálná, ha a célcsoport igényeit jobban figyelembe vennék a pályázati kiírások.

A szakmai gyakorlattal összefüggésben többé-kevésbé pozitív válaszokat kaptunk. Alapvetően biztosított, azzal azonban, hogyha megtörténik, és rögzül az a bizonyos képzőhelyek racionalizálása, tehát az összevonása a felsőoktatási intézményeknek a nemzetiségi pedagógusképző egységei esetében, akkor az bizony, adott esetben a szakmai gyakorlatot is fogja érinteni, hiszen oda lehet menni szakmai gyakorlatra, ahol vannak egyébként közoktatásban működő nemzetiségi oktatási intézmények.

Ösztöndíjak, kapcsolatok. Itt összességében azt tudom mondani önöknek, hogy a kapott válaszok alapján biztató az állapot, a helyzet, nagyon széles a választéka egyrészt az oktatási minisztérium, illetve a felsőoktatási intézmények által kiírt ösztöndíjaknak. A hazai, illetve külföldi ösztöndíjakkal összefüggésben széles a választék, tehát azok a hallgatók, akik a nemzetiségi pedagógusképzésben részt vesznek, ilyen szempontból nincsenek hátrányban a többi hallgatóval összehasonlítva, és azok a nemzetiségi pedagógusképző helyek, amelyek működnek Magyarországon, jó kapcsolatokat ápolnak a nemzetiségi önkormányzatokkal, közösségekkel és más nemzetiségi nevelés-oktatást folytató köznevelési intézménnyel. A roma szakkollégiumokat is érdemes említeni, kiemelkedő szerepük van, erre pozitív megerősítést kaptunk.

Amit fejlesztésre szorulónak ítélték mindannyian, az egyrészt a meglévő hazai képzőhelyek közötti kapcsolatépítés, szakmai kapcsolatépítés. Igényként mutatkozott bizonyos nemzetiségi közösségek részéről az anyaországi kapcsolatokkal való fejlesztés. És ami még szintén egy lehetséges megoldás, vagy legalábbis átmeneti megoldás lehet, a vendégpedagógusok fogadása különböző intézményekben és az erre kialakított olyan finanszírozási és jogszabályi háttér, ami ezt zökkenőmentessé teheti. Hiszen több helyen tapasztaltam az igényt és a szándékot is akár az anyaországgal rendelkező nemzetiségek részéről, hogy ilyenek lennének.

A hallgatók anyaországi részképzésének a biztosítása megint csak egy olyan elemként merült föl majdnem mindegyik felsőoktatási intézmény részéről, ami még további lehetőségeket rejt magában, és egyfajta vonzerő is lehet a jelentkezésnél, ha azt mondjuk, hogy a képzés során egy félévet, három hónapot, hat hónapot, adott időszakot megfelelően megszervezett módon, de adott esetben az anyaországban folytathatnak. Rendben.

Összegzésként azt tudom mondani, anélkül, hogy további részletekbe bocsátkoznék, hogy számos előrelépés történt a 2011-es jelentés óta, miután utóvizsgálatról van szó, ezt tudom mondani. Számos előrelépés történt, a kormányzati erőfeszítések egyértelműek ebbe az irányba. Ezzel együtt azt

gondolom, hogy van számos olyan kérdés és probléma, aminek a kezeléséhez folyamatos odafigyelés és kiemelt erőfeszítés kell az oktatási kormányzat részéről is és a nemzetiségi közösségek különböző szervezetei részéről. Természetesen a felsőoktatási intézmények részéről alapvetően szintén.

Nem akarván húzni nagyon a türelmüket, mert úgy érzem, hogy most már a tűréshatár széléhez kezdünk érni, azt szeretném mondani, hogy ismerve az ombudsman-helyettesi lehetőségeket egy-egy vizsgálat lezárásakor, szeretném mondani, hogy két nagyobb intézményt szólítottunk meg, és próbálunk meg javaslatot és ajánlást megfogalmazni nagyon-nagyon óvatosan természetesen. Egyrészt szeretnénk javasolni, hogy az önkormányzat albizottsága bevonva a minisztériumot, de tekintve át a neurálgikus pontokat, amelyeket azonosítottunk a jelentésben, és amennyiben úgy látja az albizottság és majd a bizottság, hogy ésszerűnek és célszerűnek látja, hogy akár jogszabály, akár pedig közjogi szervezetszabályozó eszköz módosítására tegyen javaslatot vagy akár konkrét intézkedésekre, akkor ezt tegye meg.

A másik, hogy mivel kapcsolatban. Mindazok a szempontok, amiket eddig felsoroltam. Nem kívánom megismételni, hiszen láttuk az előbb, hogy miről van szó. Utána pedig a dolog természete szerint az emberi erőforrások miniszterének is ajánljuk a figyelmébe annak a lehetőségét, hogy a jelentésben feltárt szempontok és problémáknak a közelebbi vizsgálatára szánja rá magát lehetőleg komplex módon. Nem szerepel itt az ajánlások mögött, de ha megengednek egy személyes kiegészítést ehhez, és már csak azért is, mert a teremben is ülnek olyan szakemberek, akik hosszú ideje foglalkoznak a nemzetiségi pedagógusképzéssel, és nemcsak az albizottság tagjaira gondolok, hanem a teremben jelen lévő kollégákra, hogy bizony úgy érzem, hogy ahhoz képest, hogy Magyarország lakosságának 10 százalékát teszik aki a nemzetiségeink, ahhoz képest az oktatási kormányzatba nagyon kevés olyan szakember szerepel, aki ügyintézőként, a helyzet ismerőjeként a rendelkezésére tud állni érdemben és teljes spektrumban a döntéshozóknak.

Ez nem szerepel a jelentésben, de úgy éreztem, hogy a jegyzőkönyv kedvéért nekem ezt szükséges elmondanom. Nincsenek könnyű helyzetben ők sem, amikor ennek az egész nagyon-nagyon komplex területnek az egyes kérdéseivel kell foglalkozniuk. Ezt átérzem, mert nem véletlenül tartott 2016 szeptemberétől egészen mostanáig az, hogy mi is ezt a szerény kis jelentést le tudjuk tenni az asztalra. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Tisztelettel megköszönöm a nemzetiségiek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes asszonynak a jelentés ismertetését. Örömmel nyugtázom, hogy minden olyan kérdés, amivel mi magunk is szembesültünk az elmúlt időszakban, itt ugyancsak felszínre került. Számos olyan történés zajlik menetközben, ami már ennek a jelentésnek a megfogalmazásaira valamilyen reflexiót is tartalmaz, egyebek mellett a német szószóló kollégám hatására, illetve kezdeményezésére már például az óvodapedagógusképzésben érintett felsőoktatási intézmények több ízben tartottak megbeszélést. Valóban ezek a kérdések kerültek az ő köreikből is előre, de majd talán esetleg Imre is kiegészíti, hogy milyen elképzelések fogalmazódtak meg a megoldások tekintetében. Egy bizonyos, nekünk a nemzetiségi oktatás rendkívüli fontosságú, ehhez nagyon jó nemzetiségi pedagógusokra van szükségünk, olyan nemzetiségi pedagógusokra, akik valóban ismerik a nemzetiségi nyelvet is, azt jól ismerik, nemzetiségi népismeretet meggyőződésem szerint csak ezen a nyelven szabadna tanítani, hiszen a

tradíciókat, azokat a tárgyi emlékeket ismertetni, egyáltalán a kultúrát ismertetni, megismertetni a tanuló ifjúsággal csak nemzetiségi nyelven lehet. Hiszen úgy autentikus, úgy eredeti és úgy hiteles. Ezen kívül természetesen mindannyian tudjuk, hogy a kis katedrák léte és fenntartása rendkívül költséges, ehhez a magyar kormány mindenkor külön támogatása szükséges. Szerencsére - úgy látjuk, hogy - erre van hajlandóság. Tavaly tartottunk egy albizottsági ülést, ahol még Maruzsa Zoltán helyettes államtitkár úr akkor még a felsőoktatásért felelős helyettes államtitkárként volt jelen, és biztosított bennünket arról, hogy meghallják ezeket a hívásokat, meghallják azokat a kívánságokat, amiket ahhoz, hogy a nemzetiségiségeink fennmaradjanak és a nemzetiségi oktatás jó minőségben folyjon Magyarországon, tényleg teljesíteni kell. De nem akarok én beszélni, szívesen átadnám a szót a kollégáimnak. Köszönöm szépen. Ritter Imre német nemzetiségi szószólónak adom meg a szót.

Hozzászólások

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntök én is mindenkit. Megvallom őszintén, most már tudom, hogy miért nem kaptunk előzetes anyagot az egészről, és megértem. Számomra rendkívül érdekes volt, hiszen a parlamenti szószólói mandátum bevezetését követően én egyértelműen azzal kezdtem el a munkát, hogy első számú és második-harmadik számú prioritás a nemzetiségi oktatás-nevelés. Utána 2015-ben szembesültünk azzal, hogy egyszerűen nincsenek adatok ahhoz, hogy bármit elindítsunk, aztán '16-ban előhozták a költségvetést, tavasszal megint nem volt idő, utána tavaly ... és ez megint egymástól független, hogy nincs olyan nemzetiségi fórum, ami kifejezetten a nemzetiségi óvodapedagógus-képzéssel, -továbbképzéssel foglalkozna, tavaly, ahogy Palkovics László urat kinevezték, talán egy hónappal ezt követően megbeszéltük vele, hogy csinálunk több olyan, kifejezetten nemzetiségi fórumot, ahol az összes nemzetiségi intézményfenntartó, intézmény, képzőhely részére kifejezetten csak a nemzetiségi szempontok alapján tartunk konferenciákat. De aztán bejött a KLIK-vel ez az egész tüntetés meg probléma, és ezt lemondtuk, és abbahagytuk, illetve el sem kezdtük, mert nem volt megfelelő az időpont és a helyzet. Tavaly ősszel jutottunk el oda, hogy egyelőre az óvodapedagógus-helyzet komplett felmérést elkezdtük, és megcsináltuk. Az alap- és kiegészítő képzést. Nagyon kíváncsi vagyok egyébként majd a konkrét adatokra is, hiszen mi ugyanúgy a 2012-15 + a '16-ot is felmértük, hogy mennyire esnek egybe az adataink.

Egy közbevető kérdés: a szlovák és szerb nemzetiségi óvodapedagógus-képzést itt nem láttam. De gondolom, a részletes anyagban benne van. Számomra a hét nemzetiségi pedagógus-képzőhellyel kapcsolatban többszöri egyeztetés után döbbenetes dolgok jöttek elő. Én csak egyet emelek ki, ami kettő, hogy egyrészt például a nemzetiségi óvodapedagógus-képzést minden intézmény térítéssel hirdette meg, holott törvény szerint, ha nincs 12 szemeszter felhasználva egy hallgatónál, ingyenes képzésre jogosult. Ezzel együtt mind térítési díjjal hirdették meg.

A másik, hogy óriási probléma az, hogy nincs megfelelő nemzetiségi nyelvi képzettsége a végzősöknél. Ami számomra megint döbbenetes nem szakemberként, hogy bemeneti oldalon nincs semmilyen nyelvvizsgakövetelmény, szóbeli felvételi beszélgetés van, kimeneti oldalon pedig egy tisztán magyar pedagógusvégzést, alapképzést elvégző hallgatónak le kell

tennie legalább egy B2 nyelvvizsgát, hogy megkapja a diplomáját. A nemzetiségi alap óvodapedagógus-képzésnél pedig önmagában, ha elvégzi, azt be tudják C típusú nyelvvizsgának. Nem kap nyelvvizsgát, de betudják, és megkapja a diplomáját. Nonszensz, hogy aki nemzetiségi alapképzést végez, annak nincs semmilyen kimeneteli nyelvi követelmény, sőt még a szakdolgozatát is megcsinálhatja magyarul. Ezt csak példaként hozom fel, hogy olyan dolgokkal szembesültünk, amit elképzelhetetlennek tartottam volna korábban. A 2018-as központi költségvetési törvénnyel kapcsolatos nemzetiségi igényeknek a gerincét képezi a nemzetiségi óvodapedagógus alapképzés, kiegészítő képzésnek az érdemi megváltoztatása, ami azt jelenti, hogy az alapképzésnél azon jelentkezőknél, ahol nem megfelelő a nyelvi képzettsége, ott nem 6, hanem 8 szemeszter lenne, és ebből az első kettő kifejezetten a nyelvi kompetenciák javítására szolgálna. A hallgatók egy jelentős ösztöndíjat kapnának, amivel szeretnénk elérni, hogy ne csak - mondjuk úgy - kettések jelentkezzenek, hanem jobb képességűek is. Másrészt szerződést lehessen közben kötni, hogy elkezdi a pályát, és nem azért végzi el az óvodapedagógus-képzést, hogy utána menjen Ausztriába, Németországba. A képző intézményeknek szeretnénk egy jelentős többletjuttatást, és ezáltal érdekeltté tenni őket. A kiegészítő képzésben a már most alkalmazásban lévőknél ugyanúgy ösztöndíjat adni a hallgatónak, költségtérítést adni a foglalkoztató óvodának a helyettesítésre, egyebekre, és a képző intézményeket is érdekeltté tenni. Illetve ezt az egész vizsgálatot most az óvodapedagógusokra és az óvodákra tudtuk megcsinálni.

Ennek a második lépcsője lenne a nemzetiségi pedagógusképzés és helyzet, ahol tudom, hogy ugyanolyan tragikus az állapot, mint az óvodapedagógusoknál. De egyidejűleg a nemzetiségi óvodapedagógusoknál és a nemzetiségi pedagógusoknál a nemzetiségi pótléknak egy jelentős emelése lenne szükséges, a jelenlegi állapot szerint a négyszeresére szeretnénk emelni. Tehát egy olyan érzékelhető mennyiségű, minőségű változást, hogy mindenki számára egyértelmű legyen, hogy komoly szándékaink vannak, és jelentős minőségi javulást szeretnénk elérni.

Azt gondolom, áttanulmányozva ezt az egészet - és nagyon bízom benne -, hogy a nemzetiségi pedagógusképzésnél, legalábbis a képzés vonatkozásában lehet erre támaszkodni, és azonnal, ahogy a költségvetési törvényt elfogadták ősszel, kezdhethük majd a nemzetiségi pedagógusképzésre és helyzetre vonatkozó projektnek az összeállítását. Ebben szeretném kérni a hivatal segítségét, és természetesen mindent, amit a nemzetiségi óvodapedagógus-helyzet eddig összetettünk, és aminek a végleges egyeztetése folyik, elsősorban az, hogy a költségvetési támogatásból mennyi lesz az anyyi, azt természetesen mind átküldöm. Én azt gondolom, hogy a jövőnk szempontjából nagyon fontos az országos nemzetiségi önkormányzatok, helyi nemzetiségi önkormányzatok megfelelő működésének a biztosítása, a civil szervezetek, hiszen ők a kultúra és a hagyományok bölcsője, de ha a gyerekeinknél nem tudjuk biztosítani azt, hogy a nemzetiségi anyanyelvüket visszazerezzék... hiszen Magyarország olyan szinten egy nyelvű ország, hogyha valahol a családban még nemzetiségi nyelvvél nő fel egy gyermek, azt kivételnek kell tekintsük. Ahhoz kivételesen minden feltételnek össze kell állni mindkét szülőnél az egész családnál elhivatottsággal, de állítom, hogy ez ma már Magyarországon kivételnek tekinthető. Egyedül az intézményeinkkel tudjuk biztosítani a következő időszakban, hogy valóban a magyarországi

nemzetiségek megtartsák, visszakapják a nemzetiségi anyanyelvet. És ez kulcskérdés, mert e nélkül nincs értelme semmi másnak.

Köszönöm szépen ezt az anyagot, nagyon kíváncsi vagyok, hogy ha végig tudom olvasni az ülés végéig, hogy hogyan köszönnek össze a párhuzamosan végzett vizsgálatok és megállapítások. Az eddig elhangzottak alapján azt gondolom, hogy teljes mértékben. Úgyhogy nagyon szépen köszönöm az anyagot és a beszámolót is.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem az albizottság tagjait, hogy akar-e valaki szólni, illetve szószólótársam jelezte, hogy még ő akar: Giricz Veronikának adom meg először a szót.

GIRICZ VERA ruszin nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Szeretettel és tisztelettel üdvözlöm a megjelent vendégeinket és a kollégákat. Már csak a szóbeli összefoglalóból is kitűnik, hogy milyen hatalmas munka áll a jelentés mögött, hiszen átölel egy nagyon nagy korszakot. Az eredményessége ennek a jelentésnek nyilvánvaló. Tehát elindulunk 2010-11-ből, és elérkezünk a mai naphoz, és nekem az az érzésem, hogy nem sok pozitív dolog történt ebben az időszakban. És ezt tükrözi a jelentés is. Nagyon finoman fogalmaz, árnyaltan, tehát nem kritizál, hanem inkább jó tanácsokat ad és ajánlásokat a jövőre nézve. Én úgy hiszem, hogy nem is igazán az érintett minisztériumokon és az ott dolgozó közvetlenül a nemzetiségekkel foglalkozó szakembereken múlik, hanem itt nyilván a politika még nem mérte fel azt, hogy milyen nagy jelentősége van a nemzetiségi létnek. Tehát kapunk támogatást egyre növekvő összegekben, de kiderül a jelentésből, ebből a munkából, hogy nem mindig megfelelőképpen költjük el ezt a pénzt. Tehát valahol én úgy érzem, hogy a politika és a nemzetiségi területen dolgozó, az oktatással foglalkozó szakemberek között nincs igazi kapcsolódás. Itt kéne összefognunk, a parlamenti bizottságunknak is, az ONÖSZ-nek és a területen több éve, évtizede dolgozó szakembereknek, hogy ez a munka, amit végeznek, ez legyen látható. Tehát legyen neki látható eredménye, mert nagyon nagy munka folyik a háttérben. Ezt tudjuk, tapasztalatból érezzük. Viszont valahol valami nem találkozik egymással. Erre még nem jöttem rá, hogy mi, mert úgy gondolom, hogy nálam okosabbak és szakavatottabbak feladata lenne, hogy valóban kiderítsük, hogy hol a probléma. Tehát ugye azzal, hogy most már az Európai Unió is elfogadta ezt a csomagot, indítványt, nyilván a mi szerepünk ebben az aspektusban is növekszik. Tehát kapunk egy plusz támogatást az Európai Unióból is. Végre elkezdenek az őshonos nemzetiségekkel megfelelőképpen foglalkozni. És itt a feladatok is egyre konkrétabbak lesznek, és egyre kézzelfoghatóbbak. Nagyon szépen köszönöm ezt a jelentést, és gondolom, hogy öt év múlva azért már sikeresebb dolgokról beszélhetünk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen Giricz Vera ruszin szószóló asszony hozzászólását, és kérdezem, hogy van-e valakinek még kérdése. Nagyon röviden kérném, mert fogy az időnk. Megérkezett a következő napirendi pontunk előadója. Tessék!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Tisztelettel köszöntöm én is a vendégeinket. Amit nem láttam a táblázatban - mi kisebb nemzetiségek, a ruszin, a görög és a többi -, hogy az oktatás... nem akarok okosabb lenni Giricz Veránál, de én úgy látom és úgy tapasztalom a jelentés

alapján, hogy történt-e egyáltalán vizsgálat a tekintetben, hogy a tanító- és a tanárképzés hol történik ebben az országban. Melyik egyetemen? Az ELTE-n például volt valamikor görög nyelvtanító oktatás. Megszűnt 3-4 éve. Itt a jelentésben nem láttam, hogy szerepelt volna, hogy például nálunk már nincs. Többszöri nekifutással megpróbáltunk mi mint nemzetiségi bizottság meghívni olyan személyeket, államtitkárokat, akiknek elmondtuk a problémát. Megint csak a kisebb nemzetiségekre érve - nagyon frappánsan kitér a jelentés a végén, teljesen egyetértek, feladatot ad nekünk, hogy - hogyan tudjuk jobban elősegíteni a vendégdiákok - úgymond - anyaországban való pár hónapos képzését. Illetve, ami nekünk görögöknek nagy probléma, hogy ha bár az ELTE-n van görög nyelvtanítás filológiai szinten, de nem párosul hozzá a pedagógiai képzés. Tehát amikor onnan kikerül... Ilyen páros oktatás, én is valahol külföldön végeztem az egyetemet, és ott tanítottak engem párosan. Lehetett valaki filozófus, és amellet pedagógiát is tanult, és akkor úgy került ki az egyetemről, hogy már oktatott is, oktathatta is azt, amit ott mint szaktantárgyat elvégzett. Úgy gondolom, hogy ez a vizsgálat a jövőt illetően próbáljon abba az irányba is elmenni, hogy milyen az oktatás jellege. Tehát a nemzetiségi tanító- és tanárképzés jellegének a vizsgálatára is térjen ki. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen görög szószóló úrnak a megjegyzését és a javaslatait. Kérdezem ombudsman-helyettes asszonyt, hogy esetleg egy reflektálásra adhatok-e szót.

DR. SZALAYNÉ DR. SÁNDOR ERZSÉBET, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes: Köszönöm szépen. Köszönöm a biztató szavakat, és bízom abban, hogy majd, ha elolvasták a jelentést teljes egészében, akkor ugyanilyen lesz a vélemény. A felmerült néhány részletkérdésre, amelyek fontos kérdések, választ fognak találni a szövegben magában. Például azt tudom mondani, hogy a 12 féléves múgörög és nemzetiségi görög nyelv és kultúra tanárszak és az újgörög nyelv, irodalom és kultúra mesterképzési szak indítását tervezte az ELTE. Amíg a válaszlevelet megkaptuk, ezt ők jelezték nekünk, addig még a nyilvántartásba-vételi eljárás nem zárult le, úgyhogy nincs információ arról, hogy hol tart ebben a pillanatban. Ez ugye azt jelenti, hogy le kellett zárunk egyszer magát a jelentést. Nem kívánom húzni, és azt látom, és egyértelmű, ami egyébként folyamatosan is bizonyos volt számunkra, hogy mi ezzel a jelentésünkkel, ezzel a vizsgálattal csak hozzájárulunk egy olyan nagyon komplex vizsgálati tevékenységhez, amit egyébként is a nemzetiségi szószólók és az önkormányzatok és maguk az intézmények is végeznek, hiszen létérdekük nekik is, hogy fenntartsák és fejlesszék a képzéseket. Úgyhogy én bízom abban, hogy azzal a módszerrel és azzal a végeredménnyel, amire mi jutottunk, valamelyest hozzá tudunk járulni ennek a feladatnak az elvégzéséhez. Úgyhogy köszönöm a figyelmüket, és állunk rendelkezésre a továbbiakban is.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Még egyszer megköszönöm ombudsman-helyettes asszonynak és munkatársainak egyrészt a feltáró munkát, másrészt azt a nagyon hasznos összefoglalást, ami egyúttal a mi számunkra is egy útmutató, hogy milyen irányban kell továbblépnünk. Illetve,

amit magunk is ismertünk, az most bizonyos szempontból megerősítést kap, és egy stratégiát tudunk ennek mentén kialakítani. Köszönöm szépen. A 2. napirendi pontot ezennel lezárom.

Tájékoztató a nemzetiségi óvodák helyzete, a nemzetiségi óvodapedagógus-képzés aktuális kérdéseiről

Áttérünk a 3. napirendi pontra. Nagy tisztelettel köszöntöm körünkben dr. Maruzsa Zoltán urat, az EMMI köznevelésért felelős helyettes államtitkárát, és kérem, hogy az előadók legyenek kedvesek helyet foglalni az asztalnál. Köszöntöm továbbá dr. Madarász Hedvig fősztályvezető asszonyt, köszöntöm Csoór Gabriella asszonyt, az EMMI kabinetfőnökét, az oktatásért felelős államtitkári kabinettól és Kraszlán István urat, az EMMI nemzetiségi referensét. Tudományosan igazolt tény, hogy a koragyermekkorai életszakaszban történtek alapvetően meghatározzák a későbbi életlehetőségeket, így a hároméves kortól hétéves korig terjedő óvodás korszak, mint a korai tanulási élmények egyik legfontosabb időszaka jelentős hatást gyakorol a gyermek későbbi fejlődésére. Albizottságunk kiemelt feladata a magyarországi nemzetiségek nyelvörzésének és átörökítésének a támogatása. Értelemszerűen tehát minden olyan terület görcső alá kerül albizottságunk munkájában, amely a mai gyerekek, fiatalok nemzetiségi anyanyelve ismeretét megalapozzák, illetve fejlesztik. Tudvalevő, hogy napjainkban szerény nyelvi ismeretet hoznak a gyermekek a családi körből, az iskolákra, köznevelési intézményekre ebből következően nagyobb feladat hárul. A magyarországi nemzetiségek legtöbbször az anyanyelv fennmaradása az utókor számára a nemzetiségi óvodákban és iskolákban a jól felkészült óvodapedagógusokon és pedagógusokon múlik. Jól felkészíti a felsőfokú intézményekben a nemzetiségi pedagógusképzés során lehet és kell óvodapedagógusainkat, tanítóinkat, illetve nyelvtanárainkat. Magyarország nyolc intézményben folyik nemzetiségi óvodapedagógus-képzés, horvát, német, szlovák, szerb, román, roma gyermekek neveléséhez, tehát nem fedi le valamennyi nemzetiség igényeit.

Tisztelettel megkérem Maruzsa Zoltán urat, hogy a minisztérium részéről tapasztaltakat, illetve azokat az információkat, amiket a továbbiakban mi is jól tudunk használni, ismertesse albizottságunk tagjaival. Köszönöm.

DR. MARUZSA ZOLTÁN helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen a meghívást és a szót is. Örömmel jöttem ide, szinte minden évben találkozunk, ráadásul a tavaly tett ígéretemet is teljesítettem. Emlékeznék, itt az ülésen merült fel, hogy az anyaországokból érkező pedagógusok esetén egy foglalkoztatási könnyítés lehessen, amennyiben adott nyelven nemzetiségi intézményben történik a foglalkoztatás, és örömmel jelentem, hogy törvénymódosításban át is vittük, azóta hatályos. Úgyhogy így teljesüljön minden ígéret és felvetés.

A nemzetiségi óvodai nevelés kapcsán, valóban ennek a fontosságával - azt gondolom, hogy - teljes mértékben egyetértünk. Hiszen itt történhet meg az a nyelvi megalapozás, ami a későbbiekben is óriási jelentőségű. Nemzetiségi óvodai nevelés a helyi önkormányzatoknak kötelező feladata, legalább nyolc gyermek szülőjének írásos kérelme alapján kötelezően meg kell szervezni a helyi önkormányzatnak. Van róla EMMI-rendelet, a 17/2013 EMMI-rendelet, ami ennek a működtetését szabályozza, illetve az óvodai nevelés országos alapprogramja rendelkezéseit kell figyelembe venni. A

nemzetiségi óvodai nevelés három forma szerint valósulhat meg. Anyanyelvű nemzetiségi nyelvű óvoda mint egyik kategória, a másik a nemzetiségi nevelést folytató kétnyelvű óvoda, a harmadik pedig - létezik ilyen is - a magyar nyelvű roma-cigány kulturális nevelést folytató óvoda.

Hogyha számokról szeretnénk beszélni, hoztam friss statisztikát, 2016-17-es vonatkozásban. Intézmények száma, ahol ilyet folytatnak, anyanyelvű esetén nemzeti horvát 2, német 26, roma 2, román 2, szerb 2, szlovák 9. Kétnyelvűek esetén bolgár van 1, horvát 21, német 189, nemzetiségi roma 2, román 5, szerb 1, szlovák 30, szlovén 4. Kiegészítő nemzetiségi esetén pedig horvát 3, német 19, román 1, szerb 2, szlovák 16. Összesen 186 ilyen intézmény van tehát, hozzátevé, hogy itt van átfedés, hiszen egy-egy intézmény folytathat több nemzetiség vonatkozásában is tevékenységet. Összességében 17 068 olyan óvodás van, aki ezekben a programokban vesz részt. A nemzetiségi nyelven oktató óvodapedagógusok száma pedig 1107 a különböző nyilvántartások szerint. Ahogy elhangzott, képzési oldalon 8 felsőoktatási intézmény folytat nemzetiségi óvodapedagógus-képzést. Azt gondolom, hogy az elmondható alapvetően, hogy erre a területre valamennyi olyan jelentkezőt, aki a 280 pontos országosan meglévő kötelező pontszámkövetelményt teljesíti, mindannyiukat fel szoktuk venni. Tehát nincs a magyar felsőoktatás rendszerében egyetlen olyan jelentkező sem, aki egyébként ennek a követelménynek megfelel, nemzetiségi óvodapedagógus-szakra szeretne felvételizni, és ne kerülne felvételre. Tehát minden kapacitásszámot és ehhez kapcsolódó állami ösztöndíjas helyet a magyar állam biztosít. Külön odafigyelünk a felvételi eljárások során.

Az azért megállapítható, hogy a jelentkezők számában viszont az érdeklődés nem mindig megfelelő. Mondhatjuk azt, hogy egyes nemzetiségek esetén kifejezetten alacsony. Ennek az okairól azt gondolom, hogy hosszasan lehetne beszélni, nyilván az adott nemzetiségek számának az alacsony volta is szerepet játszhat benne, nyilván, ha kevés intézményről van szó, ahol a képzés folyik, esetleg a majdani elhelyezkedés perspektívája is lehet olyan, ami nem tud kellő létszámú utánpótlást biztosítani. Ezzel együtt is azt gondolom, hogy azok, általában a köznevelés átalakítását célzó intézkedések, a pedagógus-életpálya bevezetése, osztatlan tanárképzésben, mondjuk, az pont nem az óvodapedagógusokra célozódik elsősorban, az osztatlan képzés maga, de a Klebelsberg-ösztöndíj bevezetése a tanárképzés vonatkozásában, ezek mind-mind azt célozták, hogy a tanári pálya összességében népszerűbb legyen. És ennek meg is van az eredménye. Tehát az osztatlan pedagógusképzést, ha vizsgáljuk, akkor ott egyébként megduplázódott a 2013 óta jelentkezők száma. Az idei felvételinél is külön dián mutatta be államtitkár úr, hogy egy újabb, nagyjából 400 fős növekedés van a jelentkezéseknél. Tehát egy növekvő területről van szó. Ez igaz egyébként az óvodapedagógus-jelentkezések számára is. Tehát az elmúlt 4 évben az életpálya bevezetésének a hatására azért egyre többen jelentkeznek, és ebből azt gondoljuk, hogy – nyilván az országos perspektíva is nagyon jó, hiszen a kötelező óvodáztatás bevezetésével azért azt lehet mondani, hogy - a következő években is jó eséllyel friss, szakképzett, felkészült munkaerő gond nélkül fog találni munkavállalási lehetőséget. Tehát ez is nyilván növeli a pálya vonzerejét. És nyilván az ellátandó feladat is óriási, hiszen azért érdemben van szükség az új szakemberekre. Igaz ez a nemzetiségi óvodapedagógusokra is, mert azt is látni kell, hogy azért nagyon sok intézményben az óvodapedagógus-végzettség adott esetben megvan, de a nemzetiségi szakirány megléte hiányzik. Erre

egyébként a német szószólóval külön megbeszélést is folytattunk, ha szabad ilyen kulisszatitkot elárulni. Megkeresett engem Ritter úr pár héttel ezelőtt, beszélünk róla, hol végeztek ezzel kapcsolatos felmérést. Mi is megnéztük egyébként a különböző nyilvántartásokban. Tényleg az látszik, hogy érdemes erre a területre fókuszálni, és ha egy óvodában a szakember-ellátottság óvodapedagógusok esetén még meg is van, de azt gondolom, hogy a fenntartónak, adott esetben pedig az adott nemzetiség önkormányzatának is lehet célkitűzése, hogy ezt a szakirányokkal való, tehát a speciális tudásra való felkészítést meg lehessen támogatni. Pont egy ilyen programban zajlik is közös gondolkodás, hogy ezt hogyan lehet megtenni. Én ugye azért ösztönzöm kicsit ezt, hogy egy fenntartói, célzottan már az intézményekben meglévő pedagógusoknak a képzettségi szintjét próbáljuk megcélolni továbbképzésekkel, ráépülő képzésekkel, mert, ahogy említettem, aki most kíván bemenni a pedagógusképzésbe, mindenkit beengedünk nemzetiségi területre. Itt a tölcser nem egy kis ösvény, hanem egy autópálya, amit kínálunk a számukra. Tehát nem itt van a hiátus, hanem ott van, hogy amikor azt látjuk, hogy valaki megszerezte vagy a tanári vagy óvodák esetén az óvodapedagógus-végzettséget, de akkor még nem tudta, hogy esetleg olyan óvodába fog kerülni, ahol egyébként a nyelvtudása is megvan, valóban bekapcsolódhatna a nemzetiségi képzésbe, de ezt annak idején nem szerezte meg. Itt nagyon fontos az, hogy a megfelelő beiskolázás munkáltatói intézkedés keretében is megtörténhessék.

Tehát, ahol világos módon, a feladatot ellátó intézmény vezetője vagy a fenntartó tudja azt mondani, hogy márpedig ebben az iskolában – értem, hogy a végzettség megvan, de – szeretném, ha még a nemzetiségi szakirány elvégzése is megtörténne. Erre a felsőoktatás képzési kínálatával fel van készülve, tudnak jönni a kollégák, csak nyilván kell az a fajta munkáltatói noszogatás is, ami ezt feltételül szabja. Nyilván meghatározott idő igénybevételével vagy biztosításával, de ilyen módon van tehát teendő a területen, és ebben abszolút partnerek vagyunk, és szeretnénk lenni a jövőre nézve is. Azt gondolom, hogy közös érdek, és közös értéként tekintünk arra, hogy a nemzetiségi óvodapedagógus szakmai ellátottság jó legyen, és minél jobb legyen az adott területen. Bevezetőül ennyit szerettem volna elmondani, és természetesen állok rendelkezésre a kérdések vonatkozásában.

Hozzászólások

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm a bevezetőt. Kérdezem szószólótársaimat, hogy van-e kérdésük, észrevételük. És majd nekem is lesz természetesen később. Tessék parancsolni! Ritter Imre német szószólónak adom meg a szót.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntök mindenkit. Valóban ez a mai albizottsági ülés az ombudsmani jelentéssel, ami a nemzetiségi óvodapedagógus- és pedagógusképzéssel és helyzettel foglalkozott és most ezzel a másik napirenddel, a súlypontot oda helyezi, ami számunkra a legfontosabb, és ez a nemzetiségi oktatás-nevelés, hiszen a 24. órában vagyunk. Amit helyettes államtitkár úr is említett, én szeretném megköszönni a segítséget, mert természetesen mielőtt a tavaly ősszel elindított konkrét felmérés, egyrészt az óvodák öt évre való felmérése visszamenőleg és bizonyos dolgokban előrefele elkezdődött, illetve a hét képző egyetemmel, főiskolával történt felmérés is

megtörtént, többszöri megbeszélés után a konkrét intézkedési program összeállítása előtt leültünk átbeszélni, hogy a minisztérium részéről szakmailag mi az, ami támogatható, és milyen irányba próbáljunk menni, és ennek megfelelően igyekeztünk összeállítani a tervet. A múlt héten csütörtökön már megkaptuk a MÁK-tól a februári tényleges létszámot minden nemzetiségi óvodapedagógus, pedagógus tekintetében, aki a jelenlegi jogosultsági körrel nemzetiségi pótléokra jogosult, tehát azt gondolom, hogy összeállt egy konkrét program. Azon vagyunk – remélem –, hogy a húsvéti tojások mellett a konkrét összegekben is a jövő héten előrelépés legyen. Amit kulcskérdésnek tartok, és itt szeretném majd kérni természetesen, hogy ez a program most még csak az irányokat adja meg, de amennyiben a költségvetési törvényben pozitív döntés lesz, akkor ezt utána egészen konkrét intézkedésekre kell váltani. Hiszen ennek a lényege az, hogy egyrészt azonnal a kiegészítő képzést a nemzetiségi pedagógusképzésnél fel tudja futtatni. Hiszen a több mint 40 százalékos nemzetiségi pedagógushiány, nemzetiségi óvodapedagógus-hiány mellett az óvodapedagógusoknál alig 2 százalék. Tehát nyilvánvaló, hogy rövid távon azoknak a nemzetiségi kiegészítő képzését kell megoldjuk, akik jelenleg is alkalmazásban vannak, ösztöndíjat adva a hallgatónak, költségtérítést az alkalmazó óvodának, és érdekeltté tenni juttatással a képzőhelyeket. A második lépés hosszú távra a nemzetiségi alap pedagógusképzés, egyrészt a hallgatók előképzettségének és minél jobb képességű hallgatóknak a megszerzése ösztöndíjjal, a pályán tartása és a pálya elkezdésére ösztönzés egy szerződéssel és ugyanúgy az intézmények érdekeltté tétele. Azt gondolom, hogyha ebben a 24. órában is, de el tudunk indulni, akkor valóban meg tudjuk állítani az anyanyelv olyan szintű elvesztését, mint ami ténylegesen az elmúlt évtizedekben volt.

Ezzel kapcsolatban, mivel én nagyon bízom benne, hogy a közoktatási államtitkárságon jelentősen megnőnek a nemzetiségi oktatás-neveléssel kapcsolatos feladatok, a tavaly októberi miniszteri meghallgatáson Balog Zoltán miniszter úrnak is feltettem a kérdést, hogy nem érzi-e, hogy nemzetiségi vonatkozásban kevés az emberi erőforrás az Emberi Erőforrások Minisztériumában. Hiszen 8-10 évvel ezelőtt még az egyházi nemzetiségi civil államtitkárságnál még 8-10 ember volt, és gyakorlatilag minden nemzetiségnek volt saját referense, a kisebbeknek meg közösen, ugye ez tavaly nyáron már lement 2-re, aztán 1 lett belőle. A közoktatási államtitkárságon az Istvánnak, akinek szintén köszönöm a tevékenységét, rendkívüli módon megnőtt a munkája. Tudomásom szerint van lehetőség egy új kolléga felvételére. Szeretném kérdezni, hogy ez hogy áll, sikerült-e már menet közben. Mivel – azt gondolom, hogy – a következő időszakban nagyon-nagyon meg fog nőni a nemzetiségekkel kapcsolatos munka az államtitkárságokon. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen Ritter Imre úrnak a kiegészítéseit és a kérdéseket. Kérdezem helyettes államtitkár úr, hogy most rögtön egy válaszra kérhetem-e. Köszönöm.

DR. MARUZSA ZOLTÁN helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Persze, természetesen. Jó néhány felvétel volt a tárcához, hiszen háttérintézményi átszervezés következtében az ún. OFI-nak a megszüntetésével és átalakításával jó néhány státusz került be a tárcába január 1-jével, és került sor SZMSZ-módosításra, úgyhogy van vagy 15 új

kollégánk. A feladatellátás vonatkozásában nekem még ott van dolgom, ugye március 1-jétől kerültem az új székembe, és izgatottan nézegetem egyébként, hogy mely kollégák mit végeznek, és a következő hónapokban biztos, hogy lesz egy-két átszervezési ötletem. A munkavégzés vonatkozásában erre is figyelemmel leszek. Tehát státuszunk volt, emberek jöttek, hogy ki mivel foglalkozik, azt még most én is térképezem részben, pontosan azért, mert szeretnék szervezési javaslatokat tenni. De a figyelemfelhívást köszönöm, és biztosan – a feladatok a főosztályra vannak alapvetően delegálva, de - meg fogjuk találni a módját, hogy az ellátás megtörténjen.

Kraszlán úrról meg azt lehet mondani, hogy igazi Superman ebben a vonatkozásban. Ez nem azt jelenti, hogy egyedül kell ellátnia a feladatait, természetesen, de meg fogjuk találni a módját, hogy hogyan támogassuk ebben.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a kollégákat, hogy van-e még kérdésük. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, nekem lenne egy-két észrevételem. Mindenekelőtt szeretném helyettes államtitkár úrnak megköszönni azt, hogy a tavalyi, még akkor a felsőoktatásért felelős helyettes államtitkárként nálunk tett látogatása következtében ősszel a köznevelési törvény módosításának a paragrafusai között ott láttam azt, amit kéreseként mi megfogalmaztunk. Biztos, hogy működőképesebbé teszi az iskolákban az életünket, hiszen az, hogy pedagógusokból mi még most is hiánnyal rendelkezünk, ezt el kell ismernünk. Azt is hozzá kell tennem egyúttal, miután az óvodákkal foglalkozunk kifejezetten a mai ülésen, hogy óvodapedagógusokból most nemzetiségi óvodapedagógusokból most sem állunk teljesen jól. Hiszen a törvény értelmében egy nemzetiségi óvodacsoportnál két nemzetiségi óvodapedagógusnak kellene dolgoznia, különösen a kis nemzetiségek esetében, például nálunk sem tudjuk biztosítani. De örülünk annak, ha egy nemzetiségi óvodapedagógus dolgozik.

Nagyon jó elképzelésnek tartom mindazt, ami most a tervek szerint egyrészt a német nemzetiségi közösség, illetve német szószóló kezdeményezésére is elindult. Ezt természetesen minden nemzetiségi esetében nagyon fontos lesz végigvinni. Esetünkben például, mert nem működik képzés, személyesen fogom helyettes államtitkár urat keresni meg még biztos más valakit is, hiszen nekünk fontos lesz, hogy a Nyugat-Magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kara és a Szombathelyi Savaria Egyetemi Központ szlovén szakja valamilyen módon egy egységes szlovén nemzetiségi pedagógusképzést is végre tudjon hajtani. Ennek a hogyanja részletkérdés, nem szeretnék ezzel foglalkozni. Azért hozom itt is szóba, mert minden bizonnyal más nemzetiségnél is lesz ilyesmire igény.

Fontos, hogy lehetőség szerint a térséghez közel lehessen ezeket a képzéseket végrehajtani, akár a kiegészítő, akár pedig az alapképzéseket.

Nagyon örültem ennek a 280 pontos minimumhatárnak, ugyanis a képzőintézmények képviselői fogalmazták meg, és én magam is tapasztaltam, hogy például a pedagógusképzésnél előfordult – konkrétan a Savaria Egyetemi Központban teljesen bizonyosan -, hogy pont a nemzetiségi nyelvből volt a legmagasabb a felvételi pontszám, aminek a meghatározásában az játszott szerepet, hogy aki indult, annak a hozott pontszámok összege volt a mérce. Tehát ekkor fordult az elő, hogy az egész egyetemen nem volt olyan magas bejutási ponthatár, mint például a szlovén szakon. Fontos, hogy lehetőség szerint valóban könnyebben kerüljenek be a hallgatóink az

egyetemekre, viszont én hangsúlyozni szeretném, hogy minden pénztől és minden egyébtől elvonatkoztatottan nekünk, közösen mindenkinek, aki a történetben valamilyen szerepet vállal, minőségi követelményt kelljen felállítanunk. Ezt a képzőintézményekkel, a hallgatókkal és nyilván önmagunkkal szemben is.

Ritter kollégám az imént említette, hogy az óvodapedagógusok C típusú nyelvvizsgát kaptak. Nem nyelvvizsgát kapnak ugyan, de C típusú nyelvvizsgával egyenértékű végzettséggel jönnek ki a képzőintézményből, ami nem biztos, hogy olyan pozitív ösztönző erőként hat a nyelv elsajátítása okán. Tehát nyilván ez megint egy tartalmi jellegű kérdés, ahol a képzőintézményeknek és a szaktárcának lesz feladata.

Továbbá, amit még nem kifejezetten csak az óvodapedagógusok képzésére vonatkozóan szeretnék megfogalmazni, a hét elején a Nemzetiségi Pedagógiai Oktatási Központ a nemzetiségi tanfelügyelők számára tartott egy tapasztalatcserét, konferenciát, nevezzük, ahogy akarjuk, ahol megfogalmazódott olyan kérdés, illetve észrevétel és kérés is, hogy egyrészt az útmutató, a kézikönyv a nemzetiségi intézmények ellenőrzéséhez nem kifejezetten vagy kifejezetten nem tartalmaz nemzetiségi intézményekre vonatkozóan szinte semmit. Itt, akkor az Oktatási Hivatal jelen lévő munkatársa ígéretet tett arra, hogy a kézikönyv megújul, vagy egy új kézikönyv fog készülni, ami a nemzetiségi köznevelési intézmények esetére a speciális tartalmakat is beépíti. Itt természetesen a pedagógus vizsgálata esetében a magyarságtudat mellé oda kerül, hogy a saját nemzetiségének a tudata. Én remélem, hogy ebben a szaktárca is a segítségünkre lesz.

Amire még megkértek, és a közvetítését kérték tőlem, szintén erre vonatkozik. Miután óvodákra is kiterjeszhető ez a kérdés, ezért merem elmondani itt is, hogy nagyon gyakran leterheltek a saját nemzetiségi szaktanácsadóink, olyan sok feladatot kapnak, tanfelügyeleti feladatot, amit az átlag tanfelügyelők nem. Tehát ennek a kicsit optimálisabb elosztását szeretnék ők kérni. Nem a feladattól ijednek meg, illetve annak mennyiségétől, hanem mellette valamennyien intézményvezetői szerepköröket is betöltenek, és azt szeretnék, hogy ne menjen a munka a minőség rovására.

Még egy dolgot szeretnék említeni: úgy tudom, és úgy látom, hogy a képzőintézmények, ahol már valamilyen nemzetiségi képzés folyik, egészen konkrétan, tegnap az Apor Vilmos Katolikus Főiskolától kaptam egy megkeresést, hogy nagyon szívesen bővítik ezt a kört más nemzetiségekre. Náluk valamikor is volt roma vagy cigány nemzetiségi pedagógusképzés. Most éppen szünetel, de ha érdeklődés lenne, nagyon szívesen újraindítanák, illetve érdeklődés esetén a szlovák nemzetiségi részére is. Azt gondolom, hogy eljutottunk egy olyan pontra – Ritter Imre szószóló úrnak is köszönhetően -, hogy megindult egy intenzív párbeszéd a nemzetiségi köznevelésben részt vevő valamennyi fél részéről. Minden bizonnyal ebben szerepet játszik az, hogy jó kapcsolatot tartunk fenn a köznevelési államtitkársággal, és együtt elindítottuk végül is azt a folyamatot, aminek nagyon régen kellett volna működni, és biztos, hogy egy csomó kérdés ma már meg sem fogalmazódik. Én örülök, hogy helyettes államtitkár úr nyitott a mi kérdéseinkre, munkatársai is nyitottak a mi kérdéseinkre, és kérem, hogy ez maradjon meg, és legyen a kapcsolatunk napi, mert a nemzetiségek jövője a tét. Köszönöm szépen.

DR. MARUZSA ZOLTÁN helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen. Tudom ígérni, hogy ez így lesz, ha szabad a végéről kezdenem. Közben, ahogy hallgattam, volt még egy vállalásom tavaly, amiben szintén tudok nyilatkozni. Ez a ruszin vonalról az eperjesi továbbképzésbe való bekapcsolódás lehetősége. Ott felvettem a kapcsolatot az egyetem rektorával, többször járt itt, magyar a rektor ráadásul, és már most kötjük vele azt a támogatási szerződést, amiben az egyetemmel lényegében egy állandó támogatási viszonyunk lesz, és ennek egyik elemeként bekerül a támogatási szerződésébe, hogy évi 2-3 fő képzésre, továbbképzésre ott lát. Mivel uniós tagállamról van szó, ezért egyébként képzési költsége – régi nevén tandíja – nincsen a képzésnek, ezt a szlovák állam finanszírozza, viszont kollégium, ösztöndíjellátás, elhelyezés és a többiben lesz az egyetemnek arra forrása, hogy itt rendelkezésre álljon, amint megkötésre kerül a szerződés. Ez most már viszonylag hamar – az év elején zajlanak ezek az ügyek – meglesz, akkor adunk levélben is tájékoztatást róla direktben, közvetlenül önöknek, hogy ez hogyan áll. De el lett rendezve, ezt akarom csak ilyen hosszas felvezető után kinyögni.

Lesz konferenciánk, ugye az előző napirendi pontban is tárgyalt jelentés kapcsán biztosan kell is, és nyitottak vagyunk arra, hogy egy, a képzéseket érintő konferenciát szervezzünk majd. Ez ügyben természetesen megfelelő meghívással tájékoztatással fogunk élni, és igyekszünk ezt olyan informatívra megszervezni, hogy tényleg minden aspektusra ki tudjunk majd térni.

Nemzetiségi POK kapcsán azt gondolom, hogy az OH általam is viszonylag jól ismert folyamatairól van szó. Az útmutató kiegészítése biztosan meg fog történni. Ami a tanfelügyeletben részt vevő kollégákat illeti, 2015. április 1-jétől kellett felépíteni ezt az új rendszert, valóban arra feljogosított, megfelelő stafirunggal rendelkező szakembereknek azért híján voltunk, különösen nemzetiségi területen, úgyhogy az OH már tavaly is viszonylag célzottan kereste meg azokat, nem várva az önként jelentkezésre, hogy vállalják, csinálják. Így, azt gondolom, hogy már az idei évben van több olyan képzett, minősített kolléga, akik bevonhatóak mesterpedagógusként abba a szakmai munkába, ami zajlik. Ez oldja meg alapvetően azt a munkaerőhiányt, amivel az a munkaterhelés előállt, amit szóba tetszett hozni, úgyhogy ezen rajta vannak a kollégák, hogy ennek az arányosítása ilyen módon megtörténhessék. Több célzott megkeresés eredményeként azért fel tudott bővülni kicsit a hadra fogható kollégák száma.

Ami az új képzőhelyeken, illetve képzőhelyeken új képzések hirdetését illeti, ebben teljesen nyitott a pályázat, ha akkreditációval rendelkeznek az intézmények. Az Apor rendelkezik ilyennel, semmi akadálya, hogy új hirdetéssel éljen, kapacitásszáma bőven van. Azért az elmúlt tíz évben ott is inkább létszámcsökkenés volt összességében az intézményben. Finanszírozási akadályát szintén nem látom, hiszen a vatikáni megállapodásnak köszönhetően az Apor a neki úgymond képzési támogatás alapján járó támogatásokon felül is jelentős támogatással rendelkezik. Ennek biztosan nem lehet anyagi akadálya esetlegesen új szakirányok indításának. Azzal együtt is, hogy szerintem annak idején is az érdeklődés hiánya volt az, ami a kivezetés vagy a szüneteltetés mellett motiválta őket. Meg kell próbálni, azt tudom erre mondani, kampányt mögé tenni, és akkor jó eséllyel el tudnak indulni ezek a képzések is. Mi a minisztérium részéről biztosan nem fékezzük és akadályozzuk ezt, ezt tudom ígérni. Tehát ez ilyen intézményi elszánás

kérdése. Egyébként a jelenlegi felvételi eljárás metodikája olyan, hogy minimális és maximális kapacitást megad az intézmény, minimálisra beírja, hogy 3, akkor azt jelenti, hogy 3 fő alatt nem indítja el a képzést. Magyarul nincs vesztenivaló a meghirdetéskor, mert ha nem jön össze, akkor lényegében magától nem indul el a képzés. Ha meg összejön, akkor meg el tudja indítani. Tehát ez a minimum 3, maximum 50 kategóriája, ahol tényleg azt a sávot kell belője, ami alatt esetleg azt mondja, hogy már nem. Ez egyébként nemzetiségi képzésben egy is lehet. Egyébként fő szabályként a felsőoktatási felvételi eljárásoknál minimum 5-öt szoktunk alkalmazni az alapképzésnél, hogy azért valami racionalitás legyen a rendszerben. Nemzetiségi képzéseknél globálisan, országosan 1 fős minimumhirdetést is engedünk az intézményeknek. Ilyen értelemben teljesen külön támogató attitűd érvényesül, ha szabad így fogalmaznom, és ez a jövőben is így fog maradni természetesen.

DR. MADARÁSZ HEDVIG főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Egy kiegészítést szeretnék tenni, alátámasztva mindazt, amit helyettes államtitkár úr elmondott a szaktanácsadók, szakértők kapcsán. Kifejezetten a nemzetiségi pedagógusok minősítése és tanfelügyelete az ott mutatkozó szakértőhiány miatt került be az előmeneteli rendszerről szóló rendeletbe, hogy az Oktatási Hivatal, ha ilyet érzékel, hogy nincs elég egy adott szakterületen felkérhető szakértő, akkor pedagógus II. fokozatba besoroltakat is felkérhet, illetőleg a keretszámról szóló közleményben is igyekszünk arra teret biztosítani, hogyha valamilyen területen hiány mutatkozik, akkor külön meghívással fel lehessen kérni szakértőket. Ez kifejezetten a nemzetiségi területen mutatkozó hiány és kisebb mértékben a két tanítási nyelvű oktatásban, mert ott fordul még az elő, hogy idegen nyelven tantárgyat tanító pedagógus viszonylag kevés van. Hát akkor még kevesebb a szakértő. Tehát ezeket is igyekszünk folyamatosan ilyen intézkedésekkel kezelni.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük ezt a kiegészítést. Ez számunkra hasznos lesz. Kérdezem, hogy van-e még kérdés, észrevétel. Látom, hogy mindkét kollégám jelentkezik.

GIRICZ VERA ruszin nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Én szeretném megköszönni helyettes államtitkár úrnak a jó hírt. Számunkra ez nehezen túlbecsülhető dolog, hogy végre tudunk olyan szakembereket képezni ösztöndíjjal, akik a két iskolában – Mucsonyban és Komlósán – oktatni fogják a nyelvet. Ha még az óvodapedagógust is lehetne ott taníttatni, annak nagyon örülnénk, mert neki sem tudunk képzést biztosítani Magyarországon, de ne legyünk telhetetlenek, ez is óriási nagy dolog.

DR. MARUZSA ZOLTÁN helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Lehet. Mi csak azt mondtuk, hogy pedagógusképzés, de lehet óvodapedagógus is, csak töltsék fel emberrel. Nem korlátozzuk az akaratot. *(Giricz Vera: Köszönjük szépen.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen. Ritter Imre úrnak adom meg a szót.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Csak két dolgot röviden. Az egyik: legutóbb múlt hétfőn az országos német önkormányzattal találkoztunk mind a hét képző egyetemmel, főiskolával, elnök asszony is részt vett, illetve a nemzetiségi POK-tól is. A következő megbeszélés a nemzetiségi POK-ban lesz, és most már egy sor olyan dolog került napirendre, ami kifejezetten a nemzetiségi óvodapedagógus-képzés szervezésével, minőségével, bemeneti-kimeneti követelményekkel vagy azok hiányával és egyebekkel, tehát, hogy valóban a nemzetiségi óvodapedagógus-képzés színvonalát lehessen minőségileg, érdemben javítani. Hiszen ez a másik nagy szívfájdalmunk a számszaki dolgok mellett, és ez a következő lépcső, és ebben is kérném a minisztérium részéről a maximális támogatást, segítséget. Visszakanyarodva a legelejére, ha jól értettem a bevezetőben, hogy nemzetiségi anyanyelvű, egynyelvű nevelésnél 2 horvát és 26 némettel kezdtem, ha jól értettem, a mi tudomásunk szerint egyetlen olyan német óvoda van, a Valeria Koch, ahol valóban egynyelvű, német anyanyelvű nevelés folyik. Viszont tudom, hogy a felmérés kapcsán sajnos az elérhető adatbázisoknál nagyon sok hiányosság és probléma van. Egyrészt én felajánlom azt, hogy amit a felmérés során le tudunk tisztázni, azt természetesen – ebben is köszönöm az István segítségét, hiszen abból indultunk ki, minden olyat, amit abból letisztáztunk – visszaadjuk. És valóban sajnos ezekben az adatállományokban, mivel az óvodák viszik föl, nagyon sok pontatlanság és probléma van meg nem aktuálisak, tehát ezt megpróbálnánk közösen, együttműködve javítani, hiszen nagyon fontos lesz a továbbiakban, hogy egy állandó, folyamatos kapcsolatot tartsunk a nemzetiségi óvodákkal, hogy valóban hatékonyan össze tudjuk szedni a kiegészítő képzésre az embereket. A szerződéseket adott esetben megcsinálni és így tovább. Ebben is kérnék egy abszolút szoros együttműködést. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a válaszra a szót államtitkár úrnak.

DR. MARUZSA ZOLTÁN helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Így van, ugye ezt az adatot jelentik az intézmények. Az tényyszerűen valóban vélhetően igaz, hogy a gyakorlatban esetleg mégse csak német nyelvű az a képzés. Minden adattisztító jellegű észrevételt örömmel fogadunk, mivel hogy ez statisztikai adatgyűjtésből generálódik, néha nehéz azt mondani, hogy de mi tudjuk, hogy nem úgy van. De néha meg nagyon hasznos. Néha meg elég nagy az eltérés, annyi történik valószínűleg, hogy a kétnyelvűbe kell áttenni. A dolog nem büntetőjogi vonatkozású természetesen, de valóban az a helyes, hogyha az adatok stimmelnek.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azt hiszem, hogy egy olyan kérdéskör indult el most már az elmúlt hónapok során, ami megint a nemzetiségek előbbre jutását célozza, és véleményem szerint eredményezi is. Nekem van még egy kényes kérdésem. Nem nemzetiségi óvodapedagógus-képzéssel kapcsolatos, hanem a nemzetiségi tankönyvekkel kapcsolatos, ami szintén a nemzetiségi POK-ülésem hangzott el, miszerint egyes nemzetiségi önkormányzatok még a mai napig nem kapták meg azt az anyagi támogatást, ami az ingyenes tankönyvekre, a tavalyi évre megrendelt tankönyvekre járt volna a számukra. Nem jártam utána, hogy ez hol és konkrétan mely nemzetiségi önkormányzatok esetében igaz. A tankönyvrendelésekkel

kapcsolatban észlelnek késéseket, illetve problémákat, pontosabban a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ egyes tankerületeinél a nemzetiségi tankönyvek ingyenességét, finoman fogalmazva néhol nem úgy értelmezik, mint ahogy azt a jogszabály szerint értelmezni kéne. Ez az észrevétel érkezett, én megírtam, hogy továbbítani fogom. Köszönöm szépen.

DR. MARUZSA ZOLTÁN helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Ami a tavalyi összegeket illeti, ott volt olyan része, ami az idei évre csúszott át, de ez ügyben már intézkedtünk, és döntések már évvégén megvoltak, hogy ezeknek a lekötése, kifizetése megtörténjen, úgyhogy ez folyamatban van. A tankönyvellátás is rövid határidővel meg fog valósulni. A tankönyvellátás, illetve a jelenlegi tankönyvrendelési ügy kapcsán: az egyik, ugye a tankönyvfejlesztések kérdése. Amikor a kormányzat elkötelezte magát, hogy tankönyvügyben elmozdul az ingyenesség irányába, illetve az állami tankönyvbiztosítás felé történnek a lépések, a korábbi piaci modell, és hogy legyen sokféle, mindenféle tankönyv, ehelyett egy – szerintünk – hatékonyabban működtethető rendszer irányába, akkor elindult egy nagyarányú tankönyvfejlesztés az OFI-ban, amit uniós forrásokból is támogatott a rendszer. Amikor ennek nekiállt az OFI, akkor lényegében – mint amikor az ember egy ilyen jó nagy búzatábla közepén elkezd kaszálni, bár én ilyet már nem szoktam csinálni, de láttam ilyet, és mindannyian láttunk ilyet, nemcsak tévében, de hogy akkor mindegy, hogy melyik irányba haladt az OFI, merthogy mindenhol újrafejlesztendő tankönyvek tömegét láthatta maga körül, és indulhatott világos koncepció mentén, hogy egyébként mit priorizál, és mely könyvekre kezd el fókuszálni. Most a kísérleti tankönyvek döntő többsége is lassan révbé ér, és a négyéves fejlesztés eredményeképpen sokat, olyan értelemben javult a helyzet a kiadók megvásárlásával, hogy elég jól látszik az a kör, amelyiknek a fejlesztése már lezárult. Tavaly az EFOP-ok tervezése kapcsán is meg egyébként is érdemben nézte át azt az Oktatási Hivatal, hogy melyek azok a könyvek, melyek azok a kerettantervek, amelyekhez nincs tankönyv. Nyilván hangsúlyosan egy csomó nemzetiségi és jó pár SNI-könyv az, ami nyilván nem tudott akkor prioritás lenni, amikor az új tankönyvcsaládot fel kellett építeni. De pontosan ezért most az OFI megszüntetésével jött létre egy új, egész főosztály a helyettes államtitkárságon, ami pont a tartalomügyekkel, tartalomfejlesztési ügyekkel, tankönyv- és digitális tartalomfejlesztési ügyekkel fog majd foglalkozni a következőkben. Ez a főosztály már meg is kapta feladatba, hogy a tavalyi felmérések eredményeképpen, de, ha szabad így fogalmazni, akkor szoros emberfogás mellett arra figyeljen, hogy ezek a még eddig le nem fejlesztett tankönyvügyek is a végére tudjanak érni. Tehát a következő időben azoknak a könyveknek a fejlesztésére fókuszáljunk vagy mi az állami vonalon vagy pedig a nemzetiségi önkormányzatokkal összhangban, ahol egyébként ilyen munka zajlik, csak lássuk, hogy ki fogja elkészíteni, mikorra, kiknek a könyveket. Tehát legyen ez egy olyan zárt rendszer, ahol világossá válik, hogy honnan lesz, kitől lesz könyv az érintett gyerekek asztalán. És vagy állami erőforrással tudjuk ezt csinálni vagy nyilván szintén támogatással, de a nemzetiségi vonalon. Úgyhogy én azt adtam feladatul a kollégáknak, hogy végére kell érni ennek a fejlesztő munkának, és amire kerettanterv van, arra tankönyvvel kell rendelkezünk a következő években. Ez nyilván nem feltétlenül egy nagyon rövid, egyéves feladat, de az én vízióm szerint azért ezt záros határidőn belül meg kéne tudnunk tenni.

Körülbelül 700 könyvet érintett egyébként a tavalyi felmérés. Ennek egy részéhez nem biztos, hogy kell, mert olyan művészeti vagy testneveléshez kapcsolódó, ami nem tankönyvkérdés. Most egy ilyen 500-as listánál tartanak a kollégák, mikor ezt végigszálazták, hogy kb. ez az a nagyságrend, amihez tankönyvet kell hogy fejlesszünk, és ennek egy része a nemzetiségi. Ezzel – azt gondolom, hogy –, valóban a megnövekedett feladatokkal van dolgunk, hogy ezt végigszálazzuk, hogy melyiket fejleszti az adott nemzetiségi önkormányzat vagy az ő megbízásából valaki, nyilván vagy pályázati vagy egyéb más, általunk biztosított forrásból, vagy melyek azok, amelyekre vagy uniós vagy költségvetési forrást fel tudunk vonultatni.

Ami a Kellónál, illetve a Klebelsberg Központnál a tankönyvrendelési ügyet egyenesbe tudja tenni, azon zajlik a gondolkodás, az idejéig már a tavalyi módon fog tudni csak menni, hiszen április 1-jével el is indult, tegnap jött ki még a miniszteri rendeletnek egy módosítása, ami még egy pár dolgot ebben helyre tesz. Határidőket módosít, és a többi, de az ügynek valahogy akkor lehetne egyébként jó kifutása, ez most, mondom, még egyelőre koncepcionális átgondolása az egésznek, hogyha valójában a Kellónál biztosítanánk a teljes forrását a tankönyvellátás ügyének, és nem zajlana ez a jelenleg igen aktív körbeszámlázás, ahol fenntartó, köznevelési intézmény, Kello, nyomda és a többi van. Nagy erővel szervezzük a munkát, miközben csak annyi lenne végül is a cél, hogy amikor van tankönyv, szeptember 1-jén ott legyen a gyerek asztalán. Úgyhogy ennek a munkának az egyszerűsítését nagyon szeretnénk kitalálni, hogy hogyan lehetne megoldani. És akkor azt gondolom, hogy rendszerszinten tudna helyére kerülni az ügy.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Ez is egyfajta megoldás, tehát attól kezdve, hogy dolgoznak a tankönyvkérdés most már elég régóta görgető problémás részein, ez bizonyos szempontból megnyugtató. Igen, a fő cél az, hogy szeptemberben a gyerek előtt ott legyen a tankönyv, azok különösen, amiknek a fejlesztésébe munkát, energiát és persze pénzt is fektettek. Nagyon bízom benne, hogy ez rövidesen le fog zárulni, nyilván majd a megújuló kerettantervek aztán hozhatnak újabb változást, de ne menjünk annyira előre.

Államtitkár úr és munkatársai, nagyon szépen köszönöm, hogy időt szakítottak albizottságunk ülésére, és nagyon sok értékes és tartalmas elemmel gazdagították a mi tudásunkat, illetve sok előremutató javaslat és megoldás fogalmazódott meg. Köszönöm szépen. A harmadik napirendi pontot ezennel lezárom.

Egyebek

Kérdezem az albizottság jelen lévő tagjait, hogy egyebek címszó alatt valakinek van-e valamilyen észrevétele. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, megerősítem a tegnapi elmondottakat: nagy örömünkre szolgál, hogy végre eljutottunk odáig, hogy a nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézmények öt évre írhatták alá az együttműködési megállapodást, és ezt nagy tisztelettel köszönjük a szaktárcának is. Köszönöm szépen.

Még egy kérdést kellene itt feltétlenül említenem. A ProKultúra-díjak kiosztásának a körülményei változtak a tavalyi évhez képest. A díjak odaítélése folyamatban van, konkrétan a javaslatok begyűjtésénél tartanak, és most az EMMI egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkársága fogja a díjkiosztó gálát is szervezni. Nyilván ehhez nekünk jó

lenne, ha némely információ rendelkezésünkre állna. Nem tudom, hogy van-e valakinek az enyémnél több információja.

GIRICZ VERA ruszin nemzetiségi szószóló: Köszönöm. Én úgy tudom, hogy május 21. Nemzeti napunk van akkor, tehát minden egy nap lesz. Csak ennyit tudok.

ELNÖK: Igen, köszönöm, ezt a vasárnapi napot én is tudtam, csak nem voltam 100 százalékosan biztos, viszont a részletek kapcsán, azt hiszem, hogy egy írásos levéllel fordulunk az államtitkársághoz, és kérünk választ arra, hogy milyen formában tervezik ennek a lebonyolítását, illetve mennyire hasonló a régihez, vagy mi az, amit nekünk, nemzetiségieknek tennünk kell az ügyben. Köszönöm szépen.

Az ülés berekesztése

Kérdezem, hogy van-e további kérdés vagy észrevétel. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, a 2017. évi tavaszi ülészak első Köznevelési és kulturális albizottság ülését lezárom. Köszönöm mindenkinek az aktív részvételt.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra)

Kissné Köles Erika
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia